

Student/Registration Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--

2003 PUBLIC EXAMINATION

Armenian

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow about 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in ARMENIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Part A

20 marks

Attempt Questions 7–8

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately

7. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Գիտարուեստի Յառաջացումը և Ծնողները

Երբ գաւակս դպրոցէն տուն վերադարձաւ ու ըսաւ, որ կայքի էջ մը պէտք է ստեղծէ, գիտցայ, որ գիտարութեան մէջ եմ: Իսկ երբ իմ օգնութեանս կարիք ունեցաւ, սիրտս տակն ու վրայ եղաւ:

Գիտեմ, որ գիտարուեստը բաւական փոփոխութեան ենթարկուեցաւ մանկութենէս ի վեր: Նամակներ գրելու և ուղարկելու միտքը շաբաթներու հարց էր: Սակայն, այսօր համացանցի շնորհիւ և կայքերու միջոցով, կարելի է կատարել այդ վայրկենապէս: Դրամական վճարումները կամ առօրեայ գնումներն անգամ կարելի է շատ արագ կատարել համակարգիչի միջոցով և այսպիսով ժամանակ խնայել:

Սակայն այս բոլոր դիւրութիւններու կողքին, կուգայ նաեւ իմ մտահոգութիւններս: Ծնողներ, ինձ նման, որոնք բաւական տեղեկութիւն չունին համակարգիչի գործածման մասին, ինչպէ՞ս կարող են հսկել և կամ օգտակար ըլլալ իրենց զաւակներուն ու հասկցնել համացանցի վտանգներուն մասին, որպէսզի կարողանան օգտուիլ համակարգիչի և համացանցի բոլոր բարիքներէն:

Կրնանք ըսել թէ մենք ծնողներս, հետաքրքրութիւն չունինք SMS պատգամաւորութեամբ և բջիջային նկարահան հեռաձայներու, սակայն մեր զաւակները ունին:

Այն աշխատավայրերը, ուր մեր զաւակները պիտի անցնին, կը պահանջէ իրենցմէ տեղեակ ըլլալու գիտարուեստի վերջին փոփոխութիւններէն: Եւ մենք, պէտք է վստահ ըլլանք, որ անոնք պատշաճօրէն պատրաստ են աշխարհի այս նորութիւններուն:

Ինչպէս, որ չէի ուզեր զաւակս կեանքի իրականութիւնները յայտնաբերէ խաղավայրին մէջ, չեմ ուզեր նաեւ, որ ան համացանցի մասին սորվի խօսակցական սենեակներէն: Հեռաձայնեցի բարեկամի մը և մեր շաբաթավերջը անցուցինք համակարգիչին դիմաց:

Կարօ Աբգար

Երեւան, Հոկտեմբեր 10

Question 7 continues on page 3

Question 7 (continued)

- (a) How would you describe the tone of this letter? **2**

- (b) How does a person save time by using the Internet? **2**

- (c) How does the text persuade parents to update their computer skills? **4**

End of Question 7

8. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Սիրելի ներկաներ,

Գիտարևեստական համագումարի այս բաժինը, վստահաբար կը հետաքրքրի մանուկներին եւ պատանիների ծնողներին, քանի որ ընդգրկում է իր մէջ համացանցը եւ նրա ազդեցութիւնը մեր գաւակների վրայ: Մեծ մասամբ, ծնողները վստահ չեն, թէ ի՞նչպէս կարող են հսկել եւ սահմանափակել իրենց գաւակների յատկացրած ժամը համացանցի վրայ:

Ընդհանրապէս, ծնողները ունեն իրենց առանձին մօտեցումը եւ կանոնները հանդէպ համացանցը եւ երեխաների տրամադրած ժամը՝ համացանցին: Դա, պարզապէս ներկայացնում է ամէն մի ընտանիքի դաստիարակչական արժանիքները եւ ընդհանուր դատողութիւնը, այս խնդրի վերաբերեալ:

Այսօր, համացանցը մեր գաւակների կրթական եւ ընկերային կեանքի անբաժան մասն է: Համացանցի կրթական առիթներն անսահման են, սակայն միեւնոյն ժամանակ, այն կարող է լինել չափազանց խանգարիչ՝ երեխաներին:

Կարեւոր է, որ երեխաները փոքր տարիքից հասկանան, թէ ընկերային ընդունւած վարելակերպը, գործադրում է նաեւ համացանցի նկատմամբ: Զգուշացրէք իրենց, որպէսզի անձնական տեղեկութիւններ, ինչպէս՝ անուն, տան հասցէ եւ հեռախօսի համար չհաղորդեն համացանցի վրայ եւ հիմնելով իրենց ընդհանուր դատողութեան՝ ընդհատեն որեւէ խօսակցութիւն, որ անհանդատացնում է իրենց եւ զգում են թէ սխալ է:

Համողեցրէք ձեր գաւակներին, որ անձանօթ անձերի հետ չխօսակցեն: Քաջալերեցէք իրենց, հաղորդակցելու իրենց դրական եւ բացասական փորձառութիւնների մասին համացանցի վրայ՝ շեշտելով, որ համացանցից ստացւած տեղեկութիւնները, բոլորը վստահելի չեն:

Հինգից եօթ տարեկան մանուկները, իրենց ծնողների օգնութեամբ կարող են այցելել մանկական կայքերը համացանցի վրայ: Այս տարիքից արդէն վարժւում են, թէ ինչպէս համացանցի միջոցով, նամակագրութիւն ունենան, իրենց ընկերների հետ, եւ այսպիսով զարգացնեն համակարգչի գործածման եւ իրենց գրութեան կարողութիւնները: Սակայն, դուք ծնողներդ էք որոշում այդ անձերին, որոնց հետ ձեր գաւակները իրաւունք ունեն կապ ստեղծելու:

Ութ տարեկանից, երեխաները սկսում են յաւերեալ հետաքրքրութիւն ցոյց տալ հետախուզելու եւ խօսակցելու համացանցի վրայ: Այս տարիքում նրանք երեւան են բերում իրենց ինքնալստահութիւնը եւ անկախութիւնը՝ այցելելով «արգիլւած» կայքերը եւ խօսակցական սենեակները:

Question 8 continues on page 5

Question 8 (continued)

Միջնակարգ դպրոցը սկսելով, համացանցը դառնում է արժեքաւոր մի միջոց պատանիների համար, կատարելու իրենց դպրոցի կողմից տրւած աշխատանքները: Ընդհանրապէս, դպրոցը առաջարկում է աշակերտներին մի շարք կայքեր, որոնցից նրանք կարող են քաղել իրենց տեղեկութիւնները: Այս տարիքում եւս, պատանիի տրամադրած ժամը համացանցի վրայ, սահմանափակում է՝ ըստ ծնողի դատողութեան եւ որոշման:

Համացանցը իր բոլոր առաւելութիւններով, գրկում է մեր գաւակներին մարմնամարդական աշխատանքներից: Ծնորդների եւ կրթական հաստատութիւնների պարտականութիւնն է, քաջալերելու մանուկներին եւ պատանիներին մաս կազմելու մարդական աշխատանքների՝ մարզելու իրենց մարմինը եւ շնչելու դրսի թարմ օդը, շէշտելով մարզանքի կարեւոր եւ դրական դերը, մի անհատի առողջապահութեան նկատմամբ:

Շնորհակալութիւն

- (a) Who would be interested in this speech? 1
- (A) Parents and children
 - (B) Parents of teenagers
 - (C) Parents of children and teenagers
 - (D) Children and teenagers

- (b) How should socially acceptable behaviour be observed on the Internet? 2
-
-
-
-
-
-

Question 8 continues on page 6

Question 8 (continued)

- (c) Explain what skills young children can improve by being online. **2**

- (d) According to the text, how does computer and Internet use influence students' educational and social lives? **3**

- (e) Explain the parents' role in supervision and guidance of their children while on the Internet. **4**

End of Question 8

BLANK PAGE

Please turn over

Part B

10 marks

Attempt Question 9

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- understand general and specific aspects of texts by identifying, analysing, and responding to information
- convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type)

9. Read the text and then answer in ARMENIAN the question that follows.

You may make notes in this space.

Գրարերի պատմութիւն ունի հայ ժողովրդի ձեռագիր հարստութիւնների կենտրոնը՝ «Մեսրոպ Մաշտոց Մատենադարան»-ը:

Նրա մասին առաջին տեղեկութիւնները մեզ հասել են 5-րդ դարից: Մատենադարանում պահուող մատենանները, իրենց էջերում պահել են հայոց դռն ու տառապալի ժամանակների պատմութիւնը:

Իւրաքանչիւր ոչնչացած մատենանի փոխարէն, նրանք ստեղծել են նորերը, ընդօրինակել են հները եւ թարգմանել այլ ժողովրդի ստեղծագործութիւնները: Հայոց աշխարհի տարբեր անկիւններից մէկ առ մէկ հաւաքել են եզակի արժէք ներկայացնող շատ մատենաններ:

19-րդ դարը Մատենադարանի համար եղաւ վերակենդանացման ժամանակաշրջան: Այդ շրջանին էր, որ լուրջ կերպով մտահոգւեցին ձեռագրերի պահպանութեամբ: 1939-ին կառավարութեան որոշումով Մատենադարանը էջմիածնից տեղափոխուեց եւ Երեւան: Նրա դռն մուտքի մօտ կանգնեցւած են, հայ արւեստի եւ գիտութեան գործիչների արձանները: Իսկ շէնքի առջեւ Մեսրոպ Մաշտոցի արձանն է, Հայ Այբուբենով, որի ձախակողմեան մասը փորագրուած է՝ «Ճանաչել գիմաստութիւն եւ գիւրատ, իմանալ գրանս հանձարոյ»:

Write a letter to a friend explaining why you are interested in visiting 'Matenadaran' on your pending visit to Armenia.

Your response should be 150–200 words in length.

Հարց - Գրի՛ր մի նամակ ընկերոջդ, բացատրելով թէ ինչո՞ւ հետաքրքրուած ես այցելելու Մատենադարանը, քո յառաջիկայ ճամբորդութեան ընթացքին, Հայաստան:

Գրի՛ր 150–200 բառ Հայերէնով:

BLANK PAGE

BLANK PAGE

2003 PUBLIC EXAMINATION

Armenian

Continuers Level

Section 1: Listening and Responding
and

Section 2: Reading and Responding

Translation

Section 1, Part A

Question 1

- SAKO Hello Magie, do you remember Hovig? Last year he went overseas to specialise in Jazz music. He is back and will give have his first jazz concert.
- MAGIE Yes, I know. The pamphlets have already been distributed in our high school. The concert will take place on Saturday 30 November, at 8 pm, in Sevan concert hall.
- SAKO Oh, I have never been there, but I have heard that it is a modern concert hall. It is worth to go and see. I have to check my diary to see if I am free that day.
- MAGIE You have to let me know until 10th of November, so that I can order two tickets.

Question 2 (Job advertisement)

Job advertisement

A newly opened aquatic sports equipment shop is looking for an energetic person to assist the manager as Sales person, window dresser and Office Administrative Assistant. The suitable candidate will be familiar with aquatic sports and related equipment and clothing. We require at least two years of experience, and secondary school certificate.

The letter of application together with references and a photocopy of School Certificate should be forwarded to: Water and Sport, 12 First Avenue, Epping 2121.

Question 3 (Performing arts)

Dear listeners,

In this part of the programme, we will review “Our Lives” sitcom, shown on television every tuesday. This program, with its half an hour duration, captures the interest of its audience, presenting the happiness, sadness and interests of today’s youths in a funny atmosphere.

The five actors of the show, with their natural acting ability, skillfully present the characters of the story, and the related problems.

This program has become a favorite for the youth. By watching ‘Our lives’ program, you will become a permanent admirer of it.

Question 4 (History and culture — Interview someone who has different views of some Armenian cultural issues.)

MRS SARIAN Dear listeners, today we have organised an interview with Mr Yerevanian, a lecturer from the University of Armenia to discuss what it means to be a ‘True Armenian’.

MR YEREVANIAN In my opinion, the language is secondary. Firstly, a person is born Armenian, and if for different reasons they do not have the opportunity to learn the language, that does not mean they are not true Armenians.

MRS -SARIAN But I think the Armenian language is very important to call themselves True Armenians. With the language they can learn about our history and culture and pass them on to other nationalities.

MR YEREVANIAN They can still learn and pass their knowledge by other languages. Apart from University of Yerevan I have lectured in universities of Europe for twelve years in English and French, about our history and introduced it to other nations.

MRS SARIAN But to know a nation’s psychology, you should know their language. Because it is the language that inspires someone with the spirit of a nation.

MR YEREVANIAN The issue is that if you are Armenian, you are Armenian in spirit, and you already know your nation’s psychology. The only thing that is missing here is the language. We, Armenians have many famous personalities, who are known to the world, unfortunately, they do not speak Armenian. Charles Aznavour, who by his profession helped and introduced his nation to the world. And Ashod Malakian, who is known as Henry Verney. Although he did not speak Armenian, but based upon the information his parents passed on to him, he wrote a small part of the Armenian history in French, then later made it into a film in the same language. Now in my opinion these people are True Armenian, because with their professions they helped their nation.

Section 1, Part B

Question 5 (Tourism)

- ANI Nareg, What a tiring day, but it was wonderful.
- NAREG Yes it was, and how about the snow covered mountains.
- ANI Magnificent, and the beauty of the nature was unbelievable. You know, today, for the first time, I actually saw a snowfall.
- NAREG Really? But you know Ani, I will never forget our first attempts at skiing.
- ANI It was funny, I had several falls until I could actually ski a few steps.
- NAREG Tomorrow we should go again to the top of the hill, to get better at skiing.
- ANI OK. Right now, I should go and write a postcard to my parents about our beautiful day.

Question 6

- Dear Listeners, in today's Health and fitness program, we will have an interview with Mrs Sarkissian. She has written a few books about nutrition and specifically raw food consumption. Mrs Sarkissian, how would you describe omophagy?
- = It means the consumption of natural food without cooking them. After the discovery of fire, the human beings, without realising, have destroyed the natural nutrition and fed their bodies with cooked food. Omophagics believe that, the human beings nutrients should be based on laws of nature, which is followed by all animals, except for 'civilised' human being.
- In your last seminar, you talked about the fact that by consuming cooked food we waste away our bodies, creating different diseases. Would you care to expand on that?
- = Cooking destroys the essential nutrients in natural food. Our bodies need these nutrients, to be able to fight against life threatening diseases. The human beings' health is protected by the 'live cells' of the fruits and vegetables.
- How do you feel about consumption of meet?
- = Meet consumption simply poisons the body and it is one of the main reasons for diabetics, cancer and many other diseases. And the reasoning of scientists that our bodies need meat, is wrong. Elephants, the largest of all animals consume only fruit.
- Thank you very much Mrs Sarkissian, I am sure you have given our listeners something important to think about.

Section 2, Part A

Question 7 (Article — Fast advancement technology)

The Fast advancement of the Technology

The technology in the past, compared to the present, had been in a primitive form. Every home did not have radio, or television, telephone or mobile phone and computer.

But today a big change had happened. In every home there are the above mentioned and they play a very important role in someone's life that without them the life becomes very difficult.

The advancement of auditory and theoretic world at present is so appealing, that everyone according to their ability follows the daily happenings, by using the computer the mobile phone or other technical tools and remain in communication with different countries of the world.

Years ago, it was a matter of weeks to write and send letters. But today, because of the e-mail and the websites it is possible to send letters in a matter of minutes to every part of the world. Paying bills and daily shopping even are possible to do very fast, using the computer and by doing so to save time in one's life.

But along with all these facilities, comes the parents worries. Parents who do not have enough knowledge about computers, how can they keep an eye on or be of assistance to their children and make them understand about the dangers of the Internet.

So parents should keep their computer knowledge up to date, to guide their children and to make use of the positive aspects of the computer and the Internet.

Question 8 (Speech — Parents, Internet and Children)

Ladies and Gentlemen

This part of the technological seminar, will definitely interest, the parents of children and teenagers, because it comprises of Internet and its influence on our children. On the whole, parents are not sure how to supervise and limit their childrens' access to Internet.

Generally, parents have their individual approach and rules towards Internet use and the amount of time spent online by their children. This simply represents each family's values and overall judgement on the subject.

Today, Internet plays an important role in our children's educational and social lives. The educational possibilities of Internet are immense, but at the same time, Internet can be quite disturbing to children.

It is imperative that children, from young age, should understand that socially accepted behaviour applies to Internet use as well. Teach them not to disclose personal information such as name address and telephone number on the net and based upon their own common sense, stop any chat that makes them uncomfortable and feel it is wrong.

Teach your children not to chat to strangers on the net. Encourage them to communicate with you their positive and negative experiences on the net, emphasising that not all the information on the Internet are accurate.

Children from five years to seven years of age may start to visit children's websites with the help of their parents. They learn how to email letters to their friends, and by doing this they develop their computer and language skills. But, it is a parent's responsibility, to choose the list of friends, with whom their child is allowed to have email correspondence.

From around eight years of age children can become increasingly interested in exploring the Internet and chatting online. At this age they begin to assert their independence to visit the 'forbidden' sites and chat rooms.

Once they start high school, Internet becomes an important tool, for teenagers to complete the school assignments. Generally the school recommends a number of websites, where the students can visit to collect their information needed. At this age also, the teenagers' time spent on the net should be limited according to parents' judgement and decision.

The Internet, with all its advantages, prevents our children from physical activity. It is the responsibility of the parents and educational institutions to encourage children to take part in sporting activities, to train their bodies and breathe the fresh air, emphasising the importance of the physical activity for the health of an individual.

Thank you

Section 2, Part B

Question 9 (History and Culture)

The 'Mesrob Mashdots Matenadaran', the centre of Armenian manuscripts, has centuries of history.

The first information about the manuscripts came to us from the fifth century. The handwritten books that are kept in the matenadaran, have the bitter and suffering history of the Armenian people in their pages.

For every destroyed manuscript, new ones have been created, old ones copied and other nations creations translated. These manuscripts were collected one by one, from every corner of Armenian land.

The nineteenth century became the renewal era for 'Matenadaran'. It was then that caring and preserving the manuscripts became a serious matter. In 1939 by the government's decision the 'Matenadaran' was moved from Echmiadzin to Yerevan. At the entrance of the 'Matenadaran' are statues of Armenian scientists. And, in front of the building there is the stature of Mesrob Mashdots and Armenian Alphabet. On its left hand side there is an engraving, 'Recognise the wisdom and the advice, know the words of Masters'.